

Praha dne 16. května 2024

Postup pořízení a zpracování výsledků hlasování do Evropského parlamentu okrskovou volební komisí na počítači

Stažení programu z Internetu:

- Soubor **EPokrsek_demo.exe** uložte do adresáře na disk nebo technický nosič; tímto je připravena instalace pro fiktivní obec **999999** a okrsek **999**.

Instalace programu – demoverze – instalace musí být prováděna pod uživatelem Windows, pod kterým bude program spuštěn:

- Upozorňujeme, že program je určen pro operační systémy Windows 8, 10, 11.
- Spustěte **EPokrsek_demo.exe** z technického nosiče nebo adresáře, kam jste si instalaci nakopírovali.
- Dále komunikujte s instalačním programem:
 - při první instalaci jakéhokoli programu pro zpracování výsledků hlasování, resp. po odinstalování všech dříve instalovaných volebních programů, lze vybrat adresář pro instalaci všech volebních programů, a proto věnujte pozornost informacím zapsaným v úvodním okně instalačního programu - vyberte disk pro uložení programů dle výběru (standardně C), potvrďte klávesou *Enter*, tlačítkem *Změnit adresář* můžete změnit adresář, kam budou programy instalovány, pokračujte tlačítkem *Pokračovat*;
 - zadejte číslo obce **999999** a okrsku **999**, údaje vždy potvrďte klávesou *Enter*; pokračujte stisknutím tlačítka *Instalovat*.
 - instalační program vytvoří na ploše ikonu **EP-Pořízení 00999**, současně vytvoří v nabídce Start podnabídku *Volby2024* se zástupci **EP-Pořízení 00999 a Odebrat2024** (program pro odinstalování programu).
- Zkontrolujte, zda je v pořádku datum a čas; datum a čas je součástí tisknutých zápisů a příloh.
- Volbou *Nápověda - Zkušební tisk* si můžete ověřit správnost tisku před zpracováním výsledků.

Spuštění programu:

- Pokud jste použili standardní postup instalace, najdete zástupce pro spuštění programů na ploše a v nabídce Start - *Volby2024*.
- Program spustíte dvojitým kliknutím na ikonu **EP-Pořízení 00999**.
- Úvodní obrazovka má dvě menu (*Okrsek a Nápověda*); ve spodní části je zobrazena identifikace okrsku. V menu *Okrsek* můžete data pořídit a kontrolovat, data exportovat na technický nosič pro přebírací místo ČSÚ a vytisknout zápis okrskové volební komise, vytisknout pomocný sčítací arch pro počítání přednostních hlasů.
- V nabídce *Pořízení a oprava dat* (zkratková klávesa F2) zapisujete dle záložek:
 - *T/2 - odd. I* vyplnění údajů o průběhu hlasování (tiskopis T/2 - část I.);
 - *T/2 - odd. II* pořízení údajů z tiskopisu T/2 včetně zaškrtnutí stran, které získaly alespoň jeden platný hlas (tiskopis T/2 - část II.);
 - *Příloha č. 1* pořízení počtu hlasů za jednotlivé volební strany, které získaly alespoň jeden platný hlas, pořízení přednostních hlasů;
 - *T/2 - odd. III* vyplnění údajů o komisi k podepsání a předání zápisu (tiskopis T/2 část III.).
- Všechna kontrolní čísla, násobky a číslo posledního kandidáta, který získal přednostní hlasy, jsou vypočítávány automaticky; tyto funkce však zaručují pouze formální výpočet, věcnou správnost údajů musí členové komise zkontrolovat sami (např. přehození hlasů pro kandidáty, špatně zadaný počet obálek aj.).
- Po formuláři se pohybujete klávesou *Enter* (vždy na následující údaj), nebo klávesou *TAB* ve směru dopředu, kombinací kláves *SHIFT+TAB* ve směru dozadu (v rámci jedné záložky) nebo šipkami, dále kurzorem myši a stisknutím levého tlačítka na pozici údaje, který chcete editovat. Mezi záložkami se pohybujete umístěním kurzoru myši na název záložky a následným stisknutím levého tlačítka myši, nebo pomocí kláves *PageUp* a *PageDown*.

Pořízení a oprava dat:

- Před zahájením zpracování zápisu OVK T/2 a jeho přílohy č. 1 je nutné, aby okrsková volební komise ověřila, zda má k dispozici poslední stav přehledu odvolaných kandidátů, tj. stav k zahájení hlasování, odvolaným kandidátům nemohou být pořízeny přednostní hlasy.
- Každý zapsaný údaj potvrďte klávesou *Enter*.
- Nejdříve vyplňte na záložce *T/2 - odd. I* základní údaje o průběhu hlasování jako např. hodina zahájení hlasování, případné důvody odročení atd., nehodící se texty (označené *) program automaticky přeškrtně podle vámi vyplněných údajů na této záložce.
- Na záložce *T/2 - odd. II* vyplňte údaje pro zápis T/2 odd. II týkající se počtu osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů, počtu vydaných úředních obálek, odevzdaných úředních obálek a celkového počtu platných hlasů ve volebním okrsku. Po pořízení posledního údaje označte (zaškrtněte) politické strany, politická hnutí a koalice, které získaly alespoň jeden platný hlas. Kontrolní čísla jsou vypočítána automaticky.
- Po zaškrtnutí volebních stran pokračujte zapsáním počtu hlasů pro stranu celkem a přednostních hlasů pro jednotlivé kandidáty na záložce *Příloha č. 1*, a to vždy pro stranu, jejíž název je zobrazen v horní části obrazovky. Hlasy zapisujete postupně dle pořadí na hlasovacím lístku. Věnujte pozornost výběru strany, předejdete tak

nesprávnému zadání hlasů jiným kandidátům. Výběr strany můžete provést po stisknutí tlačítka ▼ vpravo od názvu strany a výběrem strany z rozvinuté nabídky.

- Při pořizování jsou data interaktivně kontrolována a uživatel je o případných nesrovnalostech informován prostřednictvím chybových hlášení (po stisku *Potvrdit / Ignorovat* je možno pořizovat údaje dále bez opravy, chyba v datech však zůstává).
- Na záložce *T/2 - odd. III* zadejte údaje z části III tiskopisu T/2 vč. jmen všech členů komise přítomných podpisu zápisu (jméno zapisovatele se zapisuje do samostatné kolonky). Je kontrolována vyplněnost všech položek (vč. položek pro jména členů komise) kromě údaje o dále přítomných osobách.
- Ukončení pořizování zápisu můžete provést stiskem klávesy *F2* nebo stisknutím tlačítka *Uložit* na záložce *T/2 - odd. III*. Po uložení dat je spuštěn a zobrazen kontrolní chod, který je možné vytisknout tlačítkem *Tisk*.
- Chyby signalizované kontrolami opravíte znovu v nabídce *Pořízení a oprava dat*.
- Pokud jsou data bez chyb, je ihned po pořizování umožněno provést export dat a tisk zápisu OVK.

Kontroly dat:

- Program obsahuje dva stupně kontrol, tzv. interaktivní a dávkové. Interaktivní jsou prováděny okamžitě po zápisu údaje a stisknutí klávesy *Enter*, dávkové se vykonávají po spuštění všech kontrol v samostatné nabídce menu *Okrsek*, volba *Kontroly* (zkrácená volba *F3*) a při ukončení pořizování dat tlačítkem *Uložit*.
- Chyby jsou dále rozděleny na **propustitelné** (chyby č. 4 až 10), **upozornění** (*informativní hlášky* č. 91 až 98) a **závažné** (chyby s hvězdičkou č. 12, 14 až 16, 18 až 20, 39, 42). Pokud údaje signalizované jako propustitelné chyby nebo upozornění opravdu odpovídají zjištěné skutečnosti, nesnažte se je odstranit, jde spíše o logickou správnost údajů, která může signalizovat např. špatné pořizování údajů formálně vyhovující kontrolám (export viz následující bod).
- Obsahují-li údaje závažnou chybu, nelze data exportovat ani vytisknout zápis a je nutné zjistit příčinu a údaje opravit. Upozornění a propustitelné chyby nemají vliv na export dat a tisk zápisu. **Seznam chyb je uveden níže a najdete jej i v nápovědě a v úplném návodu k programu.**

Výstup pro přebírací místo ČSÚ (PM):

⇒ Výstup pro PM je rozdělen do dvou fází, a to uložení dat na technický nosič a vytisknutí dvou stejnopisů zápisu T/2 a všech příloh č. 1.

⇒ Vlastní výstup provedete dle následujícího postupu (toto lze provést pouze na zápisu bez závažných chyb):

- Export umožněn přímo po ukončení pořizování nebo vyberte z menu *Okrsek* nabídku *Export dat a tisk zápisu*, informaci o povolení tisku a zápisu a informaci o založení technického nosiče potvrďte tlačítkem *OK*.
- Vyberte zařízení (popř. adresář), na které chcete exportovat data, stiskněte *OK* a přečtěte si následující informaci o provedení exportu. Zkontrolujte přítomnost souboru správného jména na technickém nosiči (obsah souboru není čitelný).
- Je proveden automatický tisk celého zápisu v počtu kopií dle Vašeho zadání a zároveň je zobrazen na obrazovce (preview). Tisk T/2 můžete opticky zkontrolovat proti vytisknutému zápisu (v zobrazeném zápisu lze listovat klávesami *PageDown* a *PageUp* nebo stiskem tlačítek ► nebo ◀, text na obrazovce posunete pomocí přetáčecí lišty vpravo nebo dole). Po stisknutí tlačítka s tiskárnou můžete volit tiskárnu, počet kopií a vybrat konkrétní stránky pro tisk; případný další tisk spustíte stiskem tlačítka *Tisk*. Okno prohlížeče nezavírejte, nejdříve zkontrolujte správnost a úplnost všech tisků.
- **Po ukončeném tisku zkontrolujte náležitosti vytisknutých tiskopisů, a to i z hlediska obsahové správnosti údajů**, pokud jste neopustili okno *Preview*, můžete opakovat tisk potřebné stránky.
- Tlačítkem *Zavřít* ukončíte prohlížení zápisu (preview).
- **POZOR - v patičce všech stran zápisu a přílohy je kromě základních identifikací také uvedeno souhrnné kontrolní číslo, číslo strany a počet všech stran zápisu a datum a čas tisku zápisu.** Na všech stranách zápisu musí být shodné údaje v patičce (kromě aktuálního čísla strany). **Na přebírací místo lze odevzdat s technickým nosičem pouze zápis, který je vytisknut při exportu!**

⇒ Zápis T/2 a všechny jeho přílohy doplňte a podepište na obou stejnopisech (pozor na počet podpisů, zapisovatel se podepisuje pouze na zvláštní kolonce).

Co předáváte přebíracímu místu ČSÚ:

⇒ **jeden ze dvou stejnopisů** zápisu T/2, vč. příloh č. 1 a další přílohy (jejich počet je uveden na přední straně zápisu T/2) – **vše podepsané**;

⇒ **technický nosič s daty**, pokud jste úspěšně zpracovali výsledky na počítači.

Přejeme Vám klidnou a bezchybnou práci při zpracování výsledků hlasování ve volbách do Evropského parlamentu.

Seznam chyb v datových souborech

Pozn.: Ve vysvětlení kontrol je uváděn odkaz na příslušnou kapitolu Pokynů pro okrskové volební komise (dále jen "Pokyny").

a) závažné chyby (chyby s hvězdičkou), jedná se o chyby, které musí být před vytvořením zápisu opraveny; je nutno zkontrolovat hodnoty (postup zjištění) a opravit dle skutečnosti:

Číslo	Vysvětlující text
12*	Zakroužkovaná strana nekandiduje (číslo) Na tiskopise T/2 je zakroužkováno (strana dostala platný hlas) číslo strany, která nekandiduje - kontrola na registr kandidátních listin (<i>kap. 11 Pokynů</i>).
14*	Strana v těchto volbách nekandiduje Příloha č. 1 k tiskopisu T/2 je vyplněna pro stranu, která nekandiduje, kontrola proti registru kandidátních listin (<i>kap. 11 Pokynů</i>).
15*	Počet hlasů pro stranu > počet hlasů celkem Počet platných hlasů pro každou stranu musí být menší nebo roven počtu platných hlasů ve volebním okrsku celkem (<i>kap. 11 Pokynů</i>).
16*	Součet hlasů pro strany je různý od počtu hlasů celkem Součet platných hlasů pro jednotlivé strany se musí rovnat počtu platných hlasů ve volebním okrsku celkem (<i>kap. 10 a 11 Pokynů</i>).
18*	Počet hlasů pro kandidáta > počet hlasů pro stranu (kand. číslo) Počet přednostních hlasů u kandidáta musí být menší nebo roven počtu hlasů pro stranu (<i>kap. 13 Pokynů</i>).
19*	Součet hlasů kandidátů > 2*počet hlasů pro stranu Součet přednostních hlasů pro všechny kandidáty každé strany smí být roven maximálně dvojnásobku počtu hlasů pro tuto stranu (<i>kap. 13 Pokynů</i>).
20*	Přednostní hlasy u nekandidujícího kandidáta (číslo) Na příloze č. 1 k tiskopisu T/2 má vyplněny přednostní hlasy kandidát s pořadovým číslem větším než je maximální pořadové číslo kandidáta na hlasovacím lístku strany (<i>kap. 13 Pokynů</i>).
39*	Nevyplněn / chybný některý z údajů záložce T/2 - odd. III (<i>seznam položek</i>) Na záložce T/2 - odd. III není vyplněn nebo je vyplněn chybně některý z doplňovaných údajů (<i>kap. 14 Pokynů</i>): a) není vyplněn počet členů komise celkem; b) není vyplněn počet přítomných členů komise; c) počet přítomných členů není nadpoloviční většina; d) počet přítomných členů > než celkový počet; e) není vyplněno jméno pověřené osoby pověřené předáním zápisu; f) není vyplněno jméno zapisovatele; g) není vyplněno jméno ostatního člena komise.
42*	Chybí doklad pro stranu (číslo) Pro zakroužkovanou stranu na tiskopisu T/2 neexistuje Příloha č. 1 k tiskopisu T/2 (<i>kap. 11 Pokynů</i>).

b) propustitelné chyby (chyby bez hvězdičky), jedná se o chyby, které mohou nastat jen v opravdu výjimečných případech, lze je propustit po ověření správnosti zjištění a zápisu údaje:

Číslo	Vysvětlující text
4	Počet zapsaných voličů je roven nule Počet osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů celkem nesmí být roven nule (<i>kap. 6 Pokynů</i>).
5	Vydané obálky jsou rovny nule Počty voličů, kterým byly vydány úřední obálky, nesmí být roven nule (<i>kap. 7 Pokynů</i>).
6	Vydáno více obálek, než je počet zapsaných voličů Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky, musí být menší nebo shodný s počtem osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů celkem (<i>kap. 7 Pokynů</i>).
7	Odevzdané obálky jsou rovny nule

Počet odevzdaných úředních obálek nesmí být roven nule (*kap. 8 Pokynů*).

- 8 Odevzdáno více obálek, než bylo vydáno
Počet odevzdaných úředních obálek musí být menší nebo shodný s počtem voličů, kterým byly vydány úřední obálky (*kap. 8 Pokynů*).
- 9 Platné hlasy celkem jsou rovny nule
Počet platných hlasů ve volebním okrsku celkem nesmí být roven nule (*kap. 10 Pokynů*).
- 10 Více platných hlasů, než je odevzdaných obálek
Počet platných hlasů ve volebním okrsku celkem musí být menší nebo shodný s počtem odevzdaných úředních obálek (*kap. 10 Pokynů*).

c) upozornění (informativní hlášky), jedná se o chyby upozorňující na méně pravděpodobné jevy, které ale mohou nastat; zkontrolovat, zda podezřelé hodnoty opravdu odpovídají reálně zjištěnému stavu:

Číslo	Vysvětlující text
91	100% volební účast Voleb se zúčastnily všechny osoby zapsané do výpisu ze seznamu voličů celkem - zkontrolovat, zda se opravdu voleb zúčastnily (tj. byly jim okrskovou volební komisí vydány úřední obálky pro hlasování) všechny osoby zapsané do výpisu ze seznamu voličů (tj. u všech voličů ve výpisech si komise učinila záznam o vydání úřední obálky). Zkontrolovat správné zjištění údajů o vydaných úředních obálkách a počtu osob v seznamech voličů (<i>kap. 6 a 7 Pokynů</i>).
92	Odevzdaných obálek je méně než 80 % vydaných Odevzdaných úředních obálek je méně než 80 % vydaných úředních obálek a absolutní rozdíl je větší než 10 - zkontrolovat správnost zjištění a zapsání údajů o odevzdaných a vydaných obálkách (<i>kap. 7 a 8 Pokynů</i>).
93	Počet zapsaných voličů ≥ 2000 Počet osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů celkem nesmí být větší než 1999 - zkontrolovat zjištění údaje o počtu osob v seznamu voličů (<i>kap. 6 Pokynů</i>).
94	Malá účast v hlasování Voleb se zúčastnilo méně než 10 % osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů celkem a současně vydaných obálek je méně nebo rovno 150 - zkontrolovat správnost zjištění a zapsání údajů o odevzdaných obálkách, příp. i počtu osob v seznamu voličů (<i>kap. 6 a 7 Pokynů</i>).
95	Platných hlasů méně než 90 % odevzdaných obálek Počet platných hlasů ve volebním okrsku celkem je méně než 90 % odevzdaných úředních obálek a absolutní rozdíl je větší než 2 - zkontrolovat správnost zjištění a zapsání údajů o odevzdaných obálkách a o celkovém počtu platných hlasů (<i>kap. 9 Pokynů</i>).
96	Počet zapsaných voličů neodpovídá očekávané hodnotě xxxxx Rozdíl mezi počtem osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů celkem a počtem voličů vedeným v registru okrsků musí být: buď v rozmezí -9 až +14 absolutně, nebo v rozmezí -16 % až 20 %.
97	Velká volební účast Voleb se zúčastnilo více než 80 % osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů celkem - zkontrolovat správnost zjištění a zapsání údajů o odevzdaných obálkách, příp. i počtu osob v seznamu voličů (<i>kap. 6 a 7 Pokynů</i>).
98	Příliš mnoho nebo málo přednostních hlasů (využito: xx.xx %) nebo (u strany: xx, xx, ...) Pokud je odevzdáno alespoň 31 platných hlasů, pak celkový počet uplatněných přednostních hlasů za všechny strany musí být mezi 1 % a 66 %. A současně pokud je pro volební stranu odevzdáno alespoň 25 hlasů, pak počet uplatněných přednostních hlasů v rámci jedné strany musí být menší než 75 % možných přednostních hlasů pro stranu. A současně má-li volební strana nad 40 hlasů, pak má aspoň jeden přednostní hlas (<i>kap. 13 Pokynů</i>).

Poznámka: informace k pořizování a opravám jsou v kapitole 5.1 tohoto plného návodu; při řešení chyb je vhodné nejprve zkontrolovat, zda nejde o překlep při zápisu zjištěného údaje a následně přezkontrolovat správnost postupu zjištění a zápisu údaje/údajů podle Pokynů pro okrskové volební komise, které jsou pro členy komisí k dispozici i v elektronické podobě na internetové stránce volby.cz.